

SEMINARE

SEMINARE

Tomy wydane
Published Volumes

- 1 – 1975
- 2 – 1977
- 3 – 1978
- 4 – 1979
- 5 – 1981
- 6 – 1983
- 7 – 1985
- 8 – 1986
- 9 – 1987/1988
- 10 – 1994
- 11 – 1995
- 12 – 1996
- 13 – 1997
- 14 – 1998
- 15 – 1999
- 16 – 2000
- 17 – 2001
- 18 – 2002
- 19 – 2003
- 20 – 2004
- 21 – 2005
- 22 – 2005 (jubileuszowy/jubilee vol.)
- 23 – 2006
- 24 – 2007
- 25 – 2008
- 26 – 2009
- 27 – 2010
- 28 – 2010
- 29 – 2011
- 30 – 2011

S E M I N A R E

**POSZUKIWANIA NAUKOWE
PÓLROCZNIK**

Tom 31

**TOWARZYSTWO NAUKOWE FRANCISZKA SALEZEGO
KRAKÓW-PIŁA-WARSZAWA-WROCŁAW**

2012

Publikacja dofinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Redaguje Zespół

Robert Bieleń, Marek T. Chmielewski, Stanisław Chrobak (zastępca redaktora naczelnego), Arkadiusz Domaszek, Jerzy Gocko (redaktor naczelnny), Kazimierz Gryźenia, Grzegorz Hołub, Sylwester Jędrzejewski, Waldemar Łachut, Roman Mazur, Michał Mejer (sekretarz), Kazimierz Misiaszek, Krzysztof Niegowski (zastępca redaktora naczelnego), Jan Niewęglowski, Ryszard F. Sadowski, Henryk Stawniak, Dariusz Sztuk (sekretarz)

Rada Naukowa

dr Harry Aponte PhD, Drexel University (Philadelphia, PA USA); prof. Dietrich Benner, Humboldt Universität (Berlin, Niemcy); prof. Jan Borowiec, Uppsala Universitet (Uppsala, Szwecja); prof. Alfio Marcello Buscemi OFM, Studium Biblicum Franciscanum (Jerozolima, Izrael); prof. Cristian Debouts, Università Pontificia Salesiana (Rzym, Włochy); prof. dr hab. Ihor Dobrianski, Instytut Gospodarki Regionalnej i Ekonomii (Kirowohrad, Ukraina); prof. Paolo Gambini, Università Pontificia Salesiana (Rzym, Włochy); Prof. Sheamus Hegarty, International Association for the Evaluation of Educational Achievement (Amsterdam, Holandia); prof. dr hab. Helmut Juros; dr Dorota Lubińska, Stockholms Universitet (Stockholm, Szwecja); dr hab. prof. UKSW Kazimierz Łatak, UKSW Warszawa; dr hab. prof. UPJPII Janusz Mączka SDB, UPJP II Kraków; prof. dr hab. Roman Murawski SDB; prof. Fritz Oser, Universität Freiburg (Üechtland, Szwajcaria); prof. Malcolm Payne, Manchester Metropolitan University (Wielka Brytania); dr Anna Pecoraro, University of Pennsylvania (Philadelphia, PA USA); prof. dr Zhengmei Peng, East China Normal University (Szanghaj, Chiny); prof. dr hab. Henryk Skorowski SDB, UKSW Warszawa; prof. dr hab. Josef Spindelböck, Internationalen Theologischen Institut (Trumau, Austria); prof. dr hab. Bogdan Szczepankowski, UKSW Warszawa; prof. Ewa Teodorowicz-Hellman, Stockholms Universitet (Stockholm, Szwecja); prof. dr hab. Stanisław Wilk SDB, KULJPII Lublin; dr Teresa Wójcik PhD, Villanova University (Villanova, PA USA); dr hab. Ivan Zymomyra, Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny (Kirowohrad, Ukraina); prof. dr hab. Mykoła Zymomyra, Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny (Drohobycz, Ukraina); dr hab. prof. UKSW Jan Żaryn, Instytut Historii PAN Warszawa

Zespół recenzentów

ThDr. René Balák PhD (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave – Słowacja); ks. dr hab. Tadeusz Bąk, prof. UKSW (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr hab. Ignacy Bokwa (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr hab. Tadeusz Borutka (UPJPII, Kraków); o. prof. dr hab. Andrzej Derdziuk (KULJPII, Lublin); prof. dr hab. Ihor Dobrianski (Instytut Gospodarki Regionalnej i Ekonomii, Kirowohrad – Ukraina); ks. prof. dr hab. Józef Dołęga (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr hab. Ginter Dzierżon (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr Zbigniew Formella (Università Pontificia Salesiana, Rzym – Włochy); dr hab. Czesław Grajewski, prof. UKSW (UKSW, Warszawa); prof. dr hab. Wojciech Kaczmarek (KULJPII, Lublin); dr Przemysław Kaniok (UO, Opole); ks. dr hab. Bernard Kołodziej, prof. UAM (UAM, Poznań); ks. dr hab. Tadeusz Kołosowski, prof. UKSW (UKSW, Warszawa); ks. dr hab. Jerzy Koperek, prof. KUL (KULJPII, Lublin); doc. ThDr. PhDr. Stanislav Košč PhD (Katolícka Univerzita v Ružomberku – Słowacja); ks. prof. dr hab. Stanisław Kulpa-czyński (KULJPII, Lublin); ks. dr Mariusz Kuźniar (Univerzita Karlova, Praga – Czechy); ks. prof. dr hab. Jerzy Lewandowski (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr Tadeusz Lewicki (Univerzita Pontificia Salesiana, Rzym – Włochy); ks. dr hab. Zbigniew Łepko, prof. UKSW (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr hab. Józef Mandziuk (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk (KULJPII, Lublin); ks. prof. dr hab. Bronisław Mierzwiński (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr hab. Piotr Morciniec (UO, Opole); ks. prof. dr hab. Józef Naumowicz (UKSW,

Warszawa); ks. prof. dr hab. Jacek Nowak (UKSW, Warszawa); ks. dr hab. Marian Nowak, prof. KUL (KULJPiI, Lublin); ks. dr hab. Sławomir Nowosad, prof. KULJPiI (KULJPiI, Lublin); dr hab. Krystyna Ostrowska, prof. UW (UW, Warszawa); ks. prof. dr hab. Jerzy Pikulik; prof. dr hab. Jan Piskurewicz (Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa); prof. dr hab. Marek Podhajski (Akademia Muzyczna, Gdańsk); dr hab. Ewa Podrez, prof. UKSW (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr hab. Jan Przybyłowski (UKSW, Warszawa); dr hab. Maria Ryś, prof. UKSW (UKSW, Warszawa); ks. dr hab. Adam Solak, prof. UKSW (UKSW, Warszawa); prof. dr hab. Wiesław Theiss (UW, Warszawa); ks. dr hab. Józef Wroceński, prof. UKSW (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr hab. Jan Załęski (UKSW, Warszawa); ks. dr hab. Sławomir Zaręba, prof. UKSW (UKSW, Warszawa); ks. prof. dr hab. Witold Zdaniewicz (Wyższa Szkoła Nauk Społecznych im. ks. J. Majki, Mińsk Mazowiecki); ks. dr hab. Andrzej Żądło, prof. UŚ (UŚ, Katowice); ks. dr hab. Wojciech Życiński, prof. UPJPiI (UPJPiI, Kraków)

Adres Redakcji „Seminare”

05-092 Łomianki, skr. poczt. 26, tel. (22) 732 73 97, fax (22) 732 73 99
e-mail: seminare@seminare.pl; www.seminare.pl

Adres Wydawcy

Towarzystwo Naukowe Franciszka Salezego
05-092 Łomianki, sk. poczt. 26, tel. (22) 732 73 80, fax (22) 732 73 99

Projekt okładki

Sławomir Krajewski

Korekta edytorska

Ewa Matyba
we współpracy z Joanną Wójcik

Korekta streszczeń w języku angielskim

Teresa Wójcik
Maciej Reda

© Copyright by TNFS, Warszawa 2012

ISSN 1232-8766

Wydawnictwo, druk i oprawa

Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego
30-318 Kraków, ul. Bałuckiego 8, tel./fax (12) 252 85 00

SEMINARE

SCIENTIFIC INVESTIGATIONS

Volume 31

FRANCIS DE SALES SCIENTIFIC SOCIETY

KRAKÓW-PIŁA-WARSZAWA-WROCLAW

2012

Editorial Staff

Robert Bieleń, Marek T. Chmielewski, Stanisław Chrobak (deputy editor-in-chief), Arkadiusz Domaszek, Jerzy Gocko (editor-in-chief), Kazimierz Gryzenia, Grzegorz Hołub, Sylwester Jędrzejewski, Waldemar Łachut, Roman Mazur, Michał Mejer (secretary of editorial staff), Kazimierz Misiaszek, Roman Murawski, Krzysztof Niegowski (deputy editor-in-chief), Jan Niewęglowski, Ryszard F. Sadowski, Henryk Stawniak, Dariusz Sztuk (secretary of editorial staff)

Advisory Board

Harry Aponte PhD, Drexel University (Philadelphia, PA USA); Prof. Dietrich Benner, Humboldt Universität (Berlin, Germany); Prof. Jan Borowiec, Uppsala Universitet (Uppsala, Sweden); Prof. Alfio Marcello Buscemi OFM, Studium Biblicum Franciscanum (Jerusalem, Israel); Prof. Cristian Desbouts, Università Pontificia Salesiana (Roma, Italy); prof. dr hab. Ihor Dobrianski, Institute of Regional Economy (Kirovohrad, Ukraine); Prof. Paolo Gambini, Università Pontificia Salesiana (Rome, Italy); Prof. Sheamus Hegarty, International Association for the Evaluation of Educational Achievement (Amsterdam, Holland); prof. dr hab. Helmut Juros; Dr Dorota Lubińska, Stockholms Universitet (Stockholm, Sweden); dr hab. prof. UKSW Kazimierz Łatak, UKSW Warszawa; dr hab. prof. UPJPII Janusz Mączka SDB, UPJP II Kraków; prof. dr hab. Roman Murawski SDB; Prof. Fritz Oser, Universität Freiburg (Üechtland, Switzerland); Prof. Malcolm Payne, Manchester Metropolitan University (Great Britain); Dr Anna Pecoraro, University of Pennsylvania (Philadelphia, PA, USA); prof. dr Zhengmei Peng, East China Normal University (Shanghai, China); prof. dr hab. Henryk Skorowski SDB, UKSW Warszawa; prof. dr hab. Josef Spindelböck, Internationalen Theologischen Institut (Trumau, Austria); prof. dr hab. Bogdan Szczepankowski, UKSW Warszawa; Prof. Ewa Teodorowicz-Hellman, Stockholms Universitet (Stockholm, Sweden); prof. dr hab. Stanisław Wilk SDB, KULJPII Lublin; dr Teresa Wójcik PhD, Villanova University (Villanova, PA USA); dr hab. Ivan Zymomrya, State Pedagogical University (Kirovograd, Ukraine); prof. dr hab. Mykoła Zymomrya, State Pedagogical University (Drohobych, Ukraine); dr hab. Jan Żaryn, prof. UKSW, Instytut Historii PAN Warszawa

Reviewing Editors

René Balák, Tadeusz Bąk, Ignacy Bokwa, Tadeusz Borutka, Andrzej Derdziuk, Ihor Dobrianski, Józef Dołęga, Zbigniew Formella, Czesław Grajewski; Wojciech Kaczmarek; Przemysław Kaniok, Bernard Kołodziej; Tadeusz Kołosowski; Jerzy Koperek; Stanislav Košč, Stanisław Kulpaczyński, Mariusz Ku'niar, Jerzy Lewandowski, Tadeusz Lewicki, Zbigniew Łepko, Józef Mandziuk, Andrzej Maryniarczyk, Bronisław Mierzwiński, Piotr Morciniec, Józef Naumowicz, Jacek Nowak, Marian Nowak, Sławomir Nowosad, Krystyna Ostrowska, Jerzy Pikulik, Jan Piskurewicz, Marek Podhajski, Ewa Podrez, Jan Przybyłowski, Maria Ryś, Adam Solak, Wiesław Theiss, Józef Wroceński, Jan Załęski, Sławomir Zaręba, Witold Zdaniewicz, Andrzej Żądło, Wojciech Życiński

Editor's office address

SEMINARE

P.O. Box 26; 05-092 LOMIANKI; POLAND

Tel. +48 22 7327393; Fax +48 22 7327399

E-mail: seminare@seminare.pl; www.seminare.pl

Publisher

Francis de Sales Learned Society

P.O. Box 26; 05-092 LOMIANKI; POLAND

Tel. +48 22 7327380; Fax +48 22 7327399

E-mail: tnfs@tnfs.pl; www.tnfs.pl

Cover design

Sławomir Krajewski

Editing

Ewa Matyba

in collaboration with Joanna Wójcik

Revision of summaries in English

Teresa Wójcik

Maciej Reda

© Copyright by TNFS, Warszawa 2012

ISSN 1232-8766

Printed by

Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego

30-318 KRAKOW, ul. Baluckiego 8, POLAND, Tel./Fax +48 12 252 85 00